



وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
معاونت تحقیقات و فناوری



جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
معاونت تحقیقات و فناوری

کمیته ساماندهی تحقیقات کووید-۱۹

با همکاری فوکال پوینت کلان منطقه ۳ آمایشی کووید-۱۹

کتابخانه مرکزی
سیاست‌گذاران، مدیران، محققان
و معاونان های پژوهشی
۱۱
۱۸ اسفند ۱۳۹۹

بایسته های پژوهش در دانشگاه های علوم پزشکی کشور در مواجهه با بیماری های نوپدید

۱ مقدمه

در مواجهه با اپیدمی بیماری های نوپدید و بازپدید مانند کووید-۱۹ دانشگاه های علوم پزشکی می بایست در حوزه های مختلف بهداشتی، درمانی، اقتصادی و سرمایه ای، نیروی انسانی، پژوهشی و غیره) برنامه های عملیاتی مشخص داشته باشند. هدفمند کردن پژوهش ها و قرار دادن مجموعه های تصمیم گیر کنار هم و تحت نظارت یک مدیریت قوی و کارآمد منجر به پاسخگویی بهتر سیستم سلامت خواهد شد. هدف از این گزاره برگ پیشنهاد یک شیوه تیم سازی چابک و کارآمد برای اجرای پژوهش در معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه های علوم پزشکی کشور به هنگام بروز بیماری های نوپدید می باشد.

۲

مأموریت معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه ها

- در زمان بروز بیماری های نوپدید و به منظور اجرای پژوهش های کاربردی و مؤثر، درک صحیح از مأموریت معاونت تحقیقات و فناوری در پاندمی اهمیت دارد.
- اولین مأموریت متولیان پژوهش در دانشگاه ها، فراخوان سریع افراد و مجموعه های تصمیم گیر و مرتبط و انسجام آنها در کنار هم جهت اجرای پژوهش می باشد.
 - دومین مأموریت نظارت قوی و کارآمد بر پژوهش های مورد نیاز و روند اجرای صحیح آنها است.
 - سومین مأموریت تلاش در جهت پاسخگویی هرچه سریع تر و ارایه پاسخ مؤثر به نیازهای سیستم بهداشت و درمان کشور است.

۳

استراتژی تحقق مأموریت ها

به منظور دستیابی به اهداف و مأموریت های پیشنهادی فوق، اولین گام تشکیل اتاق فکر و برگزاری جلسات منظم بحث گروهی متمرکز جهت شناسایی ابعاد بیماری، کمبودها، امکانات و بررسی راه حل های ارائه شده است. پیشنهاد می گردد جهت چابک شدن معاونت تحقیقات و فناوری دو کمیته علمی و فنی تشکیل شود.

۴

کمیته علمی

۱. برگزاری جلسات هم اندیشی هدفمند در سطح دانشگاه، کشور و جهان
۲. اجرای سریع و گسترده یک مطالعه پایلوت به منظور بررسی ابعاد مختلف بیماری و وضعیت موجود
۳. تعیین اولویت های پژوهشی کاربردی و تقاضا محور با همکاری گروه های آموزشی، بخش های بهداشتی و درمانی
۴. هدف گذاری و تدوین یک برنامه استراتژیک به منظور اقدامات پژوهشی
۵. فراخوان اجرای تحقیقات گسترده با توجه به جنبه های مختلف بیماری براساس شواهد جمع آوری شده
۶. اهتمام به تشکیل گروه های مشاوره ای و هدایت گر چابک و توانمند به منظور بررسی اهم مشکلات و ارائه راه حل در اجرای پروژه ها در معاونت تحقیقات و فناوری

وظایف کمیته های علمی و فنی

کمیته فنی

۱. برآورد و تأمین هزینه های پژوهش
۲. برآورد و تأمین لوازم و تجهیزات و نیروی انسانی مورد نیاز
۳. تلاش برای ارایه راهکار مناسب جهت تأمین هزینه های آتی
۴. طراحی و برنامه نویسی سیستم ثبت اطلاعات دموگرافیک و بالینی بیماران به منظور پایش و اجرای پژوهش ها

۵

نتیجه گیری و پیشنهادات

در مواجهه با اپیدمی بیماری های ناشناخته مانند کووید-۱۹ معاونت های تحقیقات و فناوری دانشگاه ها نیاز مبرم به دو کمیته علمی و فنی دارند تا بتوانند ابعاد مختلف بیماری و تأمین منابع لازم را در اسرع وقت و بهنگام انجام دهند. در پاندمی بیماری ها، معمولاً تشکیل کمیته فنی در برنامه ریزی ها مغفول مانده و پیشنهاد می گردد که کمیته فنی و علمی بسان دو بازوی قدرتمند معاونت های تحقیقات و فناوری دانشگاه های علوم پزشکی کشور شکاف بین دانش موجود را شناسایی و به سرعت پاسخ دهند. تقسیم و تشریح مأموریت ها و وظایف کمیته ها می تواند سیستم را به یک سیستم چابک و پاسخگو مبدل نماید.

تهیه کنندگان

دکتر علیرضا سلطانیان، استاد آمار زیستی، مرکز تحقیقات مدل سازی بیماری های غیر واگیر، دانشگاه علوم پزشکی همدان
دکتر سعید بشیریان، دانشیار آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت، مرکز تحقیقات عوامل اجتماعی مؤثر بر سلامت، دانشگاه علوم پزشکی همدان
دکتر مریم آدابی، استادیار میکروبیولوژی، مرکز تحقیقات بروسولوز، دانشگاه علوم پزشکی همدان

References

- 1 - Zandifar A, Badrfam R. Fighting COVID19- in Iran; Economic Challenges Ahead. Arch Iran Med. 284:(4)23 ;2020.
- 2 - McVernon J, Sorrell TC, Firman J, Murphy B, Lewin SR. Is Australia prepared for the next pandemic? MJA 286-284:(7)206 ;2017 .206.